

Bruksela, 1 czerwca 2017 r.
(OR. en)

9481/17

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2008/0140 (CNS)

SOC 413
ANTIDISCRIM 27
JAI 520
MI 437
FREMP 66

SPRAWOZDANIE

Od: Prezydencja
Do: Komitet Stałych Przedstawicieli (część I) / Rada

Nr poprz. dok.: 9288/17 SOC 375 ANTIDISCRIM 23 JAI 473 MI 427 FREMP 61
Nr dok. Kom.: 11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246 - COM(2008) 426 final

---

Dotyczy: Wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wprowadzania w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną
– Sprawozdanie z postępu prac

I. WPROWADZENIE

W dniu 2 lipca 2008 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący dyrektywy Rady, którego celem jest rozszerzenie – na dziedziny inne niż zatrudnienie – ochrony przed dyskryminacją ze względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Proponowana horyzontalna dyrektywa w sprawie równego traktowania ma uzupełnić obowiązujące przepisy WE¹ w tym obszarze, zakazując dyskryminacji z wyżej wymienionych względów w następujących dziedzinach: ochrona socjalna, łącznie z zabezpieczeniem społecznym i opieką zdrowotną, edukacja oraz dostęp do towarów i usług, w tym mieszkań.

---

¹ Chodzi zwłaszcza o dyrektywy Rady 2000/43/WE, 2000/78/WE i 2004/113/WE.

Przeważająca większość delegacji z zadowoleniem przyjmuje przedmiotowy wniosek co do zasady, a wiele z nich wyraża aprobatę dla faktu, że zmierza on – poprzez zastosowanie podejścia horyzontalnego uwzględniającego wszystkie cztery powody dyskryminacji – do uzupełnienia obowiązujących ram prawnych.

Większość delegacji potwierdza, że propagowanie w UE równego traktowania jako wspólnej wartości społecznej ma duże znaczenie. Kilka delegacji podkreśla w szczególności wagę przedmiotowego wniosku w kontekście realizacji konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Niemniej jednak niektóre delegacje byłyby za wprowadzeniem ambitniejszych przepisów w odniesieniu do dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność.

Niektóre delegacje, choć podkreślają wagę zwalczania dyskryminacji, kwestionowały w przeszłości potrzebę przedstawiania wniosku przez Komisję, postrzegając go jako akt naruszający kompetencje krajowe w niektórych kwestiach oraz sprzeczny z zasadą pomocniczości i zasadą proporcjonalności. Niektóre delegacje wciąż kwestionują włączenie ochrony socjalnej i edukacji do zakresu stosowania przedmiotowej dyrektywy. Dwie delegacje podtrzymały zastrzeżenia ogólne.

Część delegacji poprosiła również o wyjaśnienia i wyraziła obawy w szczególności co do kwestii: braku pewności prawa, podziału kompetencji oraz praktycznych, finansowych i prawnych skutków wniosku.

Wszystkie delegacje podtrzymują obecnie ogólne zastrzeżenia weryfikacji do wniosku. Delegacje CZ, DK, MT i UK podtrzymują zastrzeżenia parlamentarne. Komisja na obecnym etapie opowiada się za pierwotną wersją wniosku i podtrzymuje zastrzeżenie weryfikacji do wszelkich zmian.

Parlament Europejski przyjął opinię w ramach procedury konsultacji w dniu 2 kwietnia 2009 r.² W następstwie wejścia w życie – w dniu 1 grudnia 2009 r. – Traktatu z Lizbony wniosek podlega obecnie art. 19 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w związku z czym konieczna jest jednomyślność w Radzie, a wcześniej – uzyskanie *zgody* Parlamentu Europejskiego.

II. PRACE RADY PODCZAS PREZYDENCJI MALTAŃSKIEJ

Grupa Robocza do Spraw Społecznych kontynuowała analizę wniosku³ na podstawie dwóch zestawów propozycji redakcyjnych prezydencji.⁴

Dyskusje w grupie roboczej koncentrowały się w szczególności na następujących najważniejszych kwestiach:

a) **Dodanie motywu dotyczącego dyskryminacji ze względu na płeć lub tożsamość płciową jako czynnika potęgującego dyskryminację (motyw 12ab)**

Prezydencja stwierdziła, że ta poprawka nie ma na celu poszerzenia zakresu przedmiotowego projektu dyrektywy, ale uznanie faktu, że dyskryminacja ze względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną może zostać spotęgowana przez dyskryminację ze względu na płeć lub tożsamość seksualną.

Niektóre delegacje kwestionowały cel tej poprawki i pytały, w jaki sposób kwestia ta zostanie ujęta w operacyjnej części tekstu. Jedna delegacja zaproponowała, by umieścić to odniesienie w motywie 13. Kilka delegacji poparło cel poprawki, ale zaproponowało, by umieścić ogólne odniesienie do dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie, zamiast wyodrębniać konkretne połączenie przyczyn. Prezydencja optuje za tą drugą propozycją.

---

² Zob. dok. A6-0149/2009. Nowo wybrany Parlament wyznaczył na sprawozdawcę Ulrike Lunacek (AT/LIBE/Grupa Zielonych/Wolne Przymierze Europejskie).

³ Posiedzenia grupy odbyły się w dniach 20 stycznia i 22 maja.

⁴ Zob. dok. 15603/16 i 7202/17.

b) **Dyskryminacja z wielu przyczyn jednocześnie (motywy 12, 12ab i 21 oraz art. 2 ust. 2 lit. a)-b))**

W propozycjach redakcyjnych prezydencja dążyła do wyjaśnienia kwestii dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie i stwierdziła, że dyskryminacja z przyczyn określonych we wniosku może również *współwystępować* z dyskryminacją ze względu na pochodzenie rasowe lub etniczne i narodowość oraz płeć lub tożsamość płciową. W tym kontekście prezydencja próbowała wytłumaczyć, że pozytywne środki działania mogą również obejmować grupę osób posiadających *kombinację* cech odnoszących się do religii lub światopoglądu, niepełnosprawności, wieku lub orientacji seksualnej.

Duża liczba delegacji z zadowoleniem przyjęła uwzględnienie w tekście dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie. Jednak niektóre inne delegacje tego nie poparły. Komisja poparła uwzględnienie dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie, pod warunkiem, że zostanie to zrobione w sposób spójny. Komisja zgodziła się również z uwagą jednej z delegacji, że przyczyny dyskryminacji pozostające poza zakresem dyrektywy nie powinny być wymienione w tekście i stwierdziła, że woli ogólne odniesienie do przyczyn nie ujętych w obecnej dyrektywie.

c) **Dyskryminacja z powodu powiązania z organizacjami zajmującymi się propagowaniem praw osób (motyw (12a))**

Prezydencja dodała przepis do motywu (12a) dotyczący ochrony osób, które doświadczają dyskryminacji ze względu na faktyczne lub postrzegane powiązanie z organizacjami zajmującymi się propagowaniem praw osób wyznających określoną religię lub mającymi określony światopogląd, osobami o danej niepełnosprawności, wieku lub orientacji seksualnej.

Kilka delegacji poparło tę zmianę, jedna delegacja nie była w stanie jej zaakceptować, a kilka innych stwierdziło, że musi ją dokładniej przeanalizować.

d) **Zakres (wyraźne włączenie obowiązkowych dodatkowych systemów emerytalnych, motyw 17b i art. 3 ust. 1 lit. a))**

W swoich sugestiach redakcyjnych prezydencja doprecyzowała tekst, stwierdzając konkretnie, że

zakaz dyskryminacji stosuje się do dostępu do ochrony socjalnej w zakresie: zabezpieczenia społecznego, pomocy społecznej, mieszkań socjalnych i opieki zdrowotnej, *wraz z obowiązkowymi dodatkowymi systemami emerytalnymi*.

Niektóre delegacje wołałyby wykreślić odniesienie do obowiązkowych dodatkowych systemów emerytalnych, uzasadniając, że nie ma potrzeby bezpośredniego wymieniania tych systemów, a zakres jest obecnie wyraźnie określony.

W tym kontekście prezydencja umieściła również w motywach odniesienie do sprawy C-267/06 *Tadao Maruko*, w której Trybunał Sprawiedliwości UE uznał dyskryminację ze względu na orientację seksualną.

Pewna liczba delegacji i Komisja stwierdziły, że odniesienie do sprawy C-267/06 nie jest odpowiednie, ponieważ dotyczy pracowniczych programów emerytalnych (objętych dyrektywą 2000/78/WE), a nie zabezpieczenia społecznego, i w związku z tym wymienienie jej w motywach może być mylące.

d) **Korzyści prawne zależne od stanu cywilnego (motyw 17h)**

Prezydencja dostosowała tekst tak, by uwzględnić przypadki dyskryminacji wobec par tej samej płci przy przyznawaniu świadczeń zależnych od stanu cywilnego.

Proponowana zmiana zebrała różne opinie.

e) **„Osoby fizyczne lub prawne“ (motyw 17ga)**

Prezydencja zmieniła motyw 17ga, stwierdzając wyraźnie, że „Wszystkim, *zarówno osobom fizycznym, jak i prawnym*, przysługuje swoboda zawierania umów...“. Grupa robocza poparła tę zmianę.

III. NIEROZSTRZYgniĘTE KWESTIE

Konieczna jest dalsza dyskusja nad kwestiami wymienionymi powyżej, a także nad innymi nierozstrzygniętymi kwestiami, takimi jak:

- zakres stosowania dyrektywy – niektóre delegacje są przeciwne włączeniu do niego ochrony socjalnej i edukacji;
- nierozstrzygnięte aspekty podziału kompetencji i pomocniczości oraz
- pewność prawa w odniesieniu do obowiązków, które zostałyby ustanowione przez przedmiotową dyrektywę.

Bardziej szczegółowe informacje na temat stanowisk poszczególnych delegacji można znaleźć w dok. 5428/17 i 9288/17.

IV. PODSUMOWANIE

Podczas prezydencji maltańskiej poczyniono konkretne postępy w omawianych kwestiach. Niemniej do osiągnięcia wymaganej jednomyślności w Radzie konieczne są dalsze dyskusje polityczne.
